

Indholdsfortegnelse

Lovgivning skaber voldsom barriere for flexjobbere 1

Mennesker på sygedagpenge mister dagpengene, hvis de lader sig indstille til et flexjob. I værste fald mister de en hel indtægt, indtil de ansættes i et flexjob. Det er konsekvensen af en afgørelse fra Den sociale Ankestyrelse.

Lønstigninger ikke skyld i tabte markedsandele 3

Det er industriens egen skyld, at Danmark taber på eksportmarkederne. Manglende produktionskapacitet er årsagen, hedder det i Finansministeriets redegørelse.

Skisma mellem økonomi og beskæftigelse 5

EU-Kommissionen og de europæiske regeringschefer har udsendt retningslinierne for bekæmpelsen af den tårnhøje ledighed på 17 mill. mennesker i EU-landene. Det bliver i stigende grad en kamp at forene hensynet til både økonomi og beskæftigelse

Holdningen: - og skal vi så lige 7

Af LO's næstformand Tine Aurvig Brøndum

Flexjob |

Lovgivning skaber voldsom barriere for flexjobbere

Regeringen får umanerligt svært ved at opfylde sit mål om 40.000 ansatte i flexjob. Det skyldes, at flertallet af de potentielle flexjobbere fratages deres sygedagpenge, fra det øjeblik de indstilles til et flexjob. Herefter er der kun kontanthjælp tilbage - og det er langt fra alle, der er berettiget til kontanthjælp. Det er konsekvensen af to principielle afgørelser truffet af Den sociale Ankestyrelse

Med to principielle afgørelser har Den sociale Ankestyrelse cementeret en praksis i kommunerne, der risikerer at skabe en voldsom barriere for potentielle flexjobbere. De to afgørelser stadfæster nemlig, at kommunerne er i overensstemmelse med lovgivningen, når de stopper sygedagpenge-udbetalingerne, i samme øjeblik en langtidssygemeldt indstilles til et flexjob. Det betyder, at folk der venter på et flexjob, står uden nogen form for indkomst.

Som reglerne er skruet sammen i dag kan en potentiel flexjobber ikke modtage sygedagpenge. Og det er i bedste tilfælde ensbetydende med kontanthjælp. Udover at den enkeltes forsørgelsesgrundlag mindskes, er det ikke alle, der er berettiget til kontanthjælp. Eksempelvis kan en person, der er gift, ikke uden videre gøre sig forhåbninger om kontanthjælp. I første omgang er det ægtefællens ansvar at stå for forsørgelsen.

Med andre ord risikerer mange potentielle flexjobbere at miste hele indkomsten fra den dag, hvor de indstilles til et flexjob.

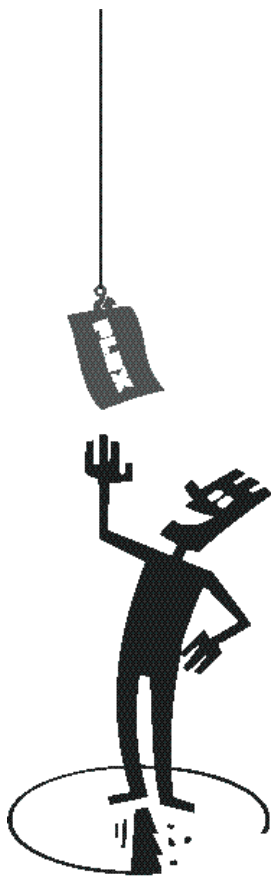
Politikernes problem

- Vi får mange henvendelser fra kommunerne, der står usikre over for dette problem, siger styrelseschef Karen Sejrsdal fra Den sociale Ankestyrelse og fortsætter:

- Derfor har vi så hurtigt som muligt behandlet to sager, hvor vi har fastslået, at kommunerne ikke var berettiget til at fortsætte med udbetalingen af sygedagpenge til personer, der venter på et flexjob. På baggrund af de to »prøvesager« har vi nu orienteret socialministeriet. Vores opgave er at afprøve lovgivningen og reglerne. Det er politikernes opgave at forholde sig til, om reglerne er rimelige eller ej. Men det er klart, at afgørelserne skaber problemer for nogle mennesker.

Sparker til folk, der ligger ned

- Det er naturligvis utroligt uheldigt. Hvis regeringen mener det alvorligt med ønsket om at nå målet om 40.000 personer ansat i flexjob, er det nødvendigt at skabe et reelt forsørgel-

sesgrundlag, der kan hjælpe alle disse mennesker helskindet gennem perioden fra indstillingen foreligger, og til flexjobbet er en realitet, siger LO-sekretær Marie-Louise Knuppert.

Afgørelserne rammer et ukendt antal mennesker, der venter på et flexjob. Den gruppe, der bliver ramt, er de personer, der på grund af sygdom forsørges via sygedagpengesystemet, og nu mister deres indtægter, indtil de er ansat i et flexjob. Og det gør det særdeles vanskeligt for arbejdsgivere, der forsøger at fastholde medarbejdere i jobbet, da de mister sygedagpengerefusionen.

LO-forslag om sygedagpenge i visitationsperioden

LO har netop fremsat et konkret forslag, der løser problemerne i forbindelse med lediges overgang til flexjob. Det kan ske via det eksisterende a-kassesystem ved at ændre rådighedsreglerne, så folk, der er i venteposition til et flexjob, kun skal stå til rådighed for netop flexjob for fortsat at få arbejdsløshedsdagpenge.

- LO's forslag om at sikre flexjobbernes tilhørsforhold til a-kassen - og dermed sikre deres ret til understøttelse, hvis de skulle blive arbejdsløse på et senere tidspunkt - er nu fremsendt til arbejdsministeren. Men socialminister Karen Jespersen kunne godt lade sig inspirere af forslaget. Ved at ændre lovgivningen om sygedagpenge kunne hun sikre, at mennesker, der venter på et flexjob, kunne fortsætte på sygedagpenge, indtil de startede i deres nye job. Eller i det mindste i en periode, så ingen behøvede at gå fra hus og hjem. Man skal huske på, at mange på grund af langvarig sygdom ofte har oplevet en voldsom indtægtsnedgang. Der er ingen grund til at forværre situationen, når nu de blot venter på ansættelse i et flexjob, siger LO-sekretær Marie-Louise Knuppert.

Socialminister Karen Jespersen (S) vil ikke på nuværende tidspunkt afsløre om eller hvordan hun vil reagere på ankestyrelsens afgørelse. Til LO's nyhedsbrev Udspil siger hun:

- Jeg finder, at det er utroligt positivt med LO's forslag til løsning af flexjob-problematikken. Det er et konstruktivt bidrag til de overvejelser, som finder sted i regeringen.

Yderligere information: LO-konsulent Michael Jacobsen på telefon 35 24 61 29

Yderligere kommentarer: LO-sekretær Marie-Louise Knuppert på telefon 35 24 60 00

Løn

Lønstigninger ikke skyld i tabte markedsandele

Hvis danske arbejdsgivere havde kendt deres besøgstid, var det gået knap så galt for den danske eksport, som tilfældet er. Uddannelse og investeringer i nyt produktionsudstyr kunne have sikret industrien mod tabte eksportordrer, der for 75 procent skyldes manglende produktionskapacitet - lønstigninger på 4,4 pct. i 1998 er ganske udramatiske

Med lønstigninger gennem hele sidste år på 4,4 pct. blev skylden for industriens tabte eksportordrer endnu en gang bebrejdet lønmodtagerne. Men stigningerne er ganske udramatiske: Ledigheden er fortsat faldende, de tyske lønninger har med de seneste overenskomster fået et løft, og imens må næsten en kvart million danske lønmodtagere om ugen arbejde på overtid for at sikre, at dansk industri kan følge med.

Da Dansk Arbejdsgiverforening i forrige uge offentliggjorde lønstatistikken for fjerde kvartal 1998, der viste en samlet lønfremgang på 4,7 pct., blev det næsten per automatik gjort til hovedforklaringen på, at dansk industri har tabt markedsandele på eksportmarkedet.

Men tabte eksportordrer er industrien selv skyld i. Det viser en analyse, som Finansministeriet har lavet, og som blev offentliggjort i finansredegørelsen tidligere i denne uge. Her fremgår det klart, at manglende produktionskapacitet er langt den vigtigste årsag til de tabte markedsandele. Tre ud af fire eksportordrer er gået tabt som følge af arbejdsgivernes manglende lyst eller mulighed for at investere i uddannelse og produktionsudstyr.

Omvendt tegner den effektive kronekurs sig for 12 pct. af de tabte markedsandele, lønstigningerne for 11 pct. og erhvervsbeskatning for blot fire pct..

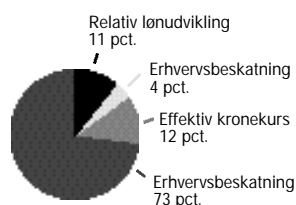
Selvforkyldte problemer

- Der er med andre ord ikke belæg for at skyde industriens problemer over på lønmodtagernes lønstigninger, siger sektionsleder i LO's økonomiske sektion Jan Kæraa Rasmussen og fortsætter:

- Lønstigninger på 4,4 pct. i hele 1998 ligger præcist på det niveau, som vi havde forudsagt, og der er ikke udsigt til yderligere opgang i lønstigningstakten. Det er, set i lyset af de tyske metalarbejderes nye overenskomst ikke så dramatisk et niveau - for med den er der udsigt til en betydelig indsnævring af lønforskellen mellem Danmark og udlandet. Og med finansministerens redegørelse in mente, ja, så tyder alt på, at industriens problemer i høj grad er selvforskyldte: Der er simpelt hen ikke kapacitet til en større produktion.

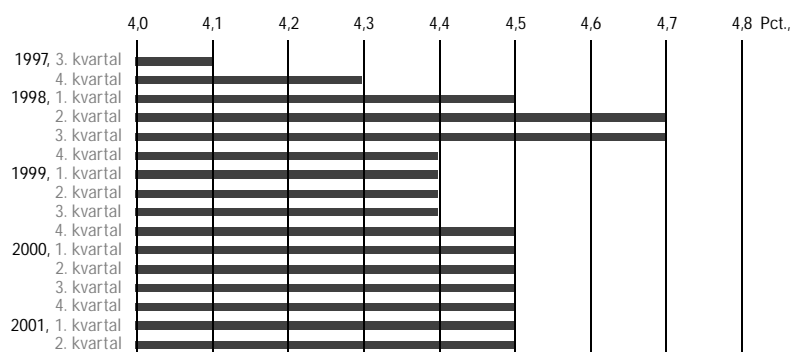
En konsekvens af den manglende produktionskapacitet er, at danske lønmodtagere i stort omfang må præstere flere arbejdstimer end normalt. I følge Danmarks Statistiks

Årsager til tabte markedsandele

Kilde: Finansministeriet

Lønudviklingen i Danmark 1997-2001

Gennemsnitligt har lønudviklingen i 1998 ligget på 4,4 pct. Det er også LO's bud på lønudviklingen i år, mens den til næste år vil ligge i omegnen af 4,5 pct. Kilde: LO's økonomiske sektion

arbejdsmarkedsundersøgelse er det over 225.000 lønmodtagere, der hver uge må arbejde mere end normalt for at klare produktionen. Arbejdsmarkedsundersøgelsen viser også, at tallet over lønmodtagere med over- og ekstraarbejde næsten er fordoblet i forhold til 1997. Meget tyder derfor på, at industrien forsøger at holde dampen oppe via overarbejde snarere end at investere i produktionsapparatet.

- Med 165.000 lønmodtagere uden for arbejdsmarkedet er der rigelig plads til, at arbejdsgiverne begyndte at se en smule mere langsigtet, når de leder efter løsninger på deres eksportproblemer. Ved at investere i uddannelse og kvalificering af de mange tusinde ledige og ved at modernisere produktionsapparatet kunne vi på samme tid nedbringe ledigheden yderligere og samtidig forbedre den danske eksport. Det vil være for bittert, om strukturproblemer i den danske industri betød, at den milde økonomiske brise, der blæser over Danmark, skulle blive til bitterkold modvind, siger LO's formand Hans Jensen.

Yderligere information: Sektionsleder Jan Kæraa Rasmussen på telefon 35 24 60 66

Yderligere kommentarer: LO's formand Hans Jensen på telefon 35 24 60 00

EU & beskæftigelsen

Skisma mellem job og økonomi

EU's retningslinier for medlemslandenes indsats mod ledigheden bliver i bund og grund en kamp for at forene hensynet til både økonomien og beskæftigelsen

Udspil - Bruxelles

Den fremtidige beskæftigelsespolitik bliver i stigende omfang et opgør mellem hensyn til økonomi og hensyn til beskæftigelse. I EU-Kommissionen, der spiller ud med retningslinier for jobpolitikken, foregår et internt spil mellem generaldirektoratet for den økonomiske politik, DG2, og generaldirektoratet for arbejdsmarkedet, DG5.

I spillet indgår både hensynet til, at landene skal føre en stram budgetpolitik for at leve op til kravene for euro-samarbejdet, og hensynet til, at EU stadig har 17 millioner ledige, hvoraf halvdelen har været uden arbejde i over et år.

- I den situation er det helt afgørende, at hensynet til den stramme budgetpolitik ikke tager overhånd. Det er helt fint, at generaldirektoraterne koordinerer og samarbejder, og at der også på det politiske plan bliver en sammenhæng mellem det, finans- og økonomiministrene arbejder med, og det arbejdsministrene tager sig af. Men det skal være et gensidigt samarbejde, så det ikke blot bliver økonomi- og finansministrene, der lægger rammer, for de tager ofte for lidt hensyn til det beskæftigelsesmæssige. Arbejdsministrene må også diskutere den økonomiske politik, siger LO-sekretær Ib Wistisen.

Siden Amsterdam-topmødet i juni 1997 gav kampen mod ledigheden topprioritet, er EU kommet med retningslinier for landenes beskæftigelsespolitikker både for 1998 og for i år. Retningslinierne har været en tro kopi af den aktive, danske beskæftigelsespolitik, der de seneste fem år har halveret den danske ledighed.

Uddannelse, rettigheder og pligter til de ledige, en indsats for at skabe en stærk iværksætterkultur og øget fokus på ligestillingen på alle områder er de gennemgående krav, som EU's stats- og regeringsledere nu på to december-topmøder i træk har sagt ja til.

På topmødet i juni i Köln kommer stats- og regeringslederne igen til at diskutere beskæftigelse, når de skal tage stilling til den beskæftigelsespagt, som blev sat på dagsordenen på topmødet i Wien for godt to måneder siden. Pagten ventes ikke at blive et færdigt sæt nye retningslinier, men et bidrag til processen med at opbygge en aktiv beskæftigelsespolitik. Og i den forbindelse ventes igen samspillet mellem den økonomiske politik og arbejdsmarkedspolitikken at blive et centralt tema.

Nogle af de tanker, der allerede diskuteres, er fordelingen af roller mellem Den Europæiske Centralbank, økonomi- og finansministrene og arbejdsministrene og så de embedsmandsudvalg, som både økonomi- og finansministrene og arbejdsministrene har under sig.

Arbejdsmarkedets parter skal spille større rolle

LO-konsulent Helle Thorning-Schmidt understreger, at det er vigtigt, at også arbejdsmarkedets parter kommer med i arbejdet. Netop det kan være med til at understøtte, at selve

arbejdsmarkedspolitikken bliver taget alvorligt. Det danske eksempel kan samtidig vise, at en rigtig politik virker.

Herhjemme er den såkaldt danske model en af hjørnestene i den aktive arbejdsmarkedspolitik. Retningslinierne, som EU-landene nu skal til at iværksætte, siger klart, at kampen mod ledigheden ikke kun er en opgave for regeringerne. Skal det lykkes for landene at bekæmpe ledigheden, må arbejdsmarkedets parter nødvendigvis deltage aktivt i arbejdet.

Målet er at skabe et fleksibelt arbejdsmarked, der hurtigt og effektivt er i stand til at opsuge de mange millioner ledige. De lediges muligheder er afhængig af, at arbejdsmarkedets parter er villige og i stand til at skabe jobtræningspladser, uddannelses tilbud og eksempelvis praktikophold. Det, der i retningslinierne beskrives som initiativer, der er med til at »fremme beskæftigelsesegnheden«.

Arbejds- og familieliv på europæisk

De positive danske erfaringer med orlov til forældre og fleksible arbejdsordninger er også med i 99-retningslinierne.

- Det hedder direkte i retningslinierne, at forældreorlov og fleksible arbejdsordninger er i såvel arbejdsgivernes som lønmodtagernes interesser. Også børnepasningsmulighederne skal forbedres - og Kommissionen og Rådet anbefaler direkte en bedre og mere lige fordeling af arbejdsopgaverne i hjemmet. Alt sammen forhold som vi i Danmark har gode erfaringer med i kampen mod ledigheden. Nu bliver de også afprøvet i de europæiske lande, siger Helle Thorning-Schmidt og slutter:

- Der er lang vej igen, inden den europæiske ledighed er væk. Men den europæiske koordinering er en medicin, der kan give et større indenrigspolitisk pres. Det skønne ved denne medicin er, at det er op til den enkelte regering at finde den rette mikstur og dosere den korrekt. Men målet er klart for alle femten regeringsledere: Ledigheden skal ned. Sker det ikke, vil det indenrigspolitiske pres i deres respektive lande blive næsten ubærligt...

Se retningslinierne på internettet

Se EU-kommissionens og Rådets retningslinier på LO's hjemmeside på internettet. Adressen er www.lo.dk

Yderligere information: LO-konsulent Helle Thorning-Schmidt på telefon 35 24 61 49

Yderligere kommentarer: LO-sekretær Ib Wistisen på telefon 35 24 60 00

Holdningen |

- Og skal vi så lige ...

Ligestilling i dagens Danmark er et helt overflødigt indsatsområde. Det er noget med 70'erne - og rødstrømper, og ordet feminist er da et skældsord. Virkeligheden er en anden. Og en ny organisering af statens indsats på ligestillingsområdet vil givet betyde nye fremskridt

Det er ikke altid let at holde skindet på næsen, at holde fanen højt - og i det hele taget bare holde til det. Men i Danmark har vi faktisk et politikområde, der mest af alt vækker fnisen og dybe suk i krogene omkring de polerede borde. Selv har jeg, som mange andre kvinder både i vores egen bevægelse og udenfor, en ikke ubetydelig del af mit hjerteblod bundet op i »dette her med køn«.

LO har i en periode på næsten tre år siddet i »Statsministerens udvalg om organiseringen af det fremtidige ligestillingsarbejde« - og vi hilser betænkningen, som er lige trapperne, velkommen.

Kort fortalt anbefaler et stort set enigt udvalg:

- at nedlægge Ligestillingsrådet, som vi kender det i dag,
- at gøre ligestilling til et decideret ressortområde, under et af de eksisterende ministerier med en mindre departemental enhed i ryggen
- at oprette en selvejende og uafhængig institution, der med debat, dokumentation og information sætter nyt fokus på hele området, et såkaldt videnscenter
- at sammensætte et ligestillingsforum bestående af arbejdsmarkedets parter, interesseorganisationerne, kønsforskningen og en håndfuld ressourcpersoner (en gruppe på 20-25 pers., med seks til otte møder om året), der som sparring og inspiration til videnscentret støtter det daglige arbejde og de politiske indsatsområder.

Personligt mener jeg, at vi med denne nye organisering og med den helt nye tilgang til det statslige ligestillingsarbejde, som der her lagt op til, har mulighed for at tage skridtet ind i det næste årtusinde, revitalisere ligestilling som politikområdet - og gøre det mere »moderne« i sin tilgang til problemerne, på en måde så det appellerer langt bredere end tilfældet er i dag.

Vi står over for en spændende tid, hvor man på ligestillingsområdet er ved at skifte spor til den såkaldte mainstreamingstrategi; det at tænke ligestilling - begge køns ligestilling - ind i snart sagt alt, hvad vi foretager os. Jeg mener, at vi ved at opprioritere indsatsområdet på det ministerielle plan har taget første spadestik til at »kønssikre« eller »kønstjekke« lovforslag, politiktænkning og andre typer af tiltag, ligesåvel som man tjekker alverden for miljøkonsekvenser.

Ser vi på vores eget område, hele arbejdsmarkedsområdet, ender vi, næsten lige meget hvordan og hvorledes vi forsøger at nærme os problemerne omkring ligestilling, i den gamle gænge omkring det kønsopdelte arbejdsmarked. Hvad enten vi taler ligeløn, nedslidning, sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv, arbejdspladskultur, fleksibilitet, det

udviklende arbejde.....you name it...så står vi med de her to forskellige arbejdsmarkeder, mænds og kvinders, som en del af forklaringen.

Kunne vi - med det fremtidige ligestillingsarbejde - få rykket lidt rundt på forudsigeligheden i kønnes valg, og navnlig de helt unge, når de stifter familie, når de vælger uddannelse og erhverv, så vil vi have fat i den lange ende til det kønsopdelte arbejdsmarked.

Helt konkret forestiller jeg mig det nye videnscenter, som det der skaber nyt liv i debatten og kvalificerer vores måder at beskæftige os med køn på, så vi slipper for skyttegravskrigen og diskussionerne om opvasken. Som dem der konstant puster os alle sammen i nakken, så vi ikke glemmer at have køn med som dimension og som får kortlagt det tåge-land, som megen uligestilling henligger i - fordi vi mangler analyserne og de grundlæggende tal.

Kunne vi endvidere få moderniseret den oldgamle sag, så både mænd, medier og magthavere får mod på arbejdet og lyst til at give ligestillingsprojektet en hånd, ud af det dødsyge og utidsvarende hægedynd, vi sidder fast i, ja, »så skal vi aldrig spørge fjollet mere«.

Jeg tror på, at vi med arbejdet i Statsministerens udvalg - og den betænkning, vi nu har afgivet til regeringen - har fået lagt nogle rigtige rammer for nye tiltag. Jeg håber, at politikerne vil prioritere området højere i en periode, så processen får bedre vilkår - og jeg håber, at dette nye arbejde også vil have en inspirerende og afsmittende virkning langt ind i vore egne rækker.